

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Libellus de modo co[n]fitendi et penitendi

[Deventer], [ca. 1498 - 1499]

Circa textum dubitatur

urn:nbn:de:hbz:466:1-31245

et ytraq; fugā habebit penitēs. habebit em̄ fugā fugādi pctā. z h̄ p̄ d̄fesso
rē. Scdo hēbit fugā fugādi respctū pcti cōmittēdi v̄l illi qd̄ possit cōmit
ti. i. h̄c firmū p̄positū āplius nō faciēdi hoc pctm̄ nec aliqd̄ simile
vt pctā tua dimittant tibi malefctorib; tuis tibi facta indulge

De dimittendis alijs peccata remitte

hominib; emēdabis hoies ipm̄ offendisse cōfiteris

Hisq; satisfacias quos te lesisse fateris

¶ In ista p̄ricula ondit auctor q̄ sunt necessaria penitēti respctū pximi. Et
ponit duas doctrinas dicēs q̄ tu pctōr q̄ facis vel facere vis penitentiā de
bes remittere alijs qui tibi malefecerunt. Secūda doctrina est q̄ satisfaci
es illis quibus tu malefecisti

Circa textum dubitatur

¶ Primo quid sit pctm̄. Scdo q̄ sit d̄nā inter pctm̄ z delictū. Ter
cio a quo z vbi inceper pctm̄. Quarto qualiter hō cecidit in peccatū.
Quinto vtz dānnati in inferno possunt peccare. Sexto quare debe
mus remittere malefactoribus nostris peccatū.

¶ Ad pmū dubiū r̄ndet q̄ pctm̄ fm̄ Augustinū sic describit. Pctm̄ ē vo
luntas retinēdi vel cōsequēdi qd̄ iusticia vetat. Vel fm̄ eundē. Pctm̄ est
sp̄eto naturali bono z immutabili reb; mutabilib; adherere. Vel fm̄ eū
deru. Pctm̄ est om̄e d̄m̄ vel factū vel cōcupitū cōtra legem dei. Item fm̄
Ambrosiū. Pctm̄ est p̄uaricatio legis diuine z inobediētia p̄ceptorū dei.
Ex istis definitōibus seq̄tur. Primo q̄ pctm̄ p̄ncipaliter est in voluntate
mala v̄l ex ea p̄cedit pctm̄ voluntaria. Ḡn̄ d̄r Seneca q̄ om̄e pctm̄ ē actio
voluntaria. Scdo seq̄tur q̄ pctm̄ est cōtra iusticiā ex eo q̄ penitentiā proce
dit ex dictamine iusticie. Tercio seq̄tur q̄ iuste pctōr pro pctis meriet̄ pe
nas. q̄ nullus est p̄prie z iuste puniendus nisi p̄ actione mala. nec etiā p̄
miandus nisi p̄ actōe bona. Quarto seq̄tur q̄ om̄e pctm̄ sit cōtra legē vel
p̄cepta dei. Quinto sequitur q̄ in omni pctō z p̄cipue mortali est dimis
sio dei. z adhesio rerum mutabilium.

¶ Ad scdm̄ respōdetur q̄ peccatum duobus modis cōmittit̄. scz faciēdo
malum z dimittendo bonum. z pmum̄ p̄prie d̄r peccatum. scdm̄ vero deli
ctum quasi derelictum. Alia differentia est. q̄ derelictū est ignozāter com
missum. Sed peccatum est scienter commissum. Ista tamen differentia nō
obstante vnum sepe ponitur pro reliquo.

¶ Ad terciū respōdetur fm̄ mgr̄m̄ sententiar; libro scdo q̄ pctm̄ originēz
et causam suam traxit in bono. q̄ ante pmum̄ pctm̄ non erit aliqd̄ malū.
Et hoc probat sic. q̄ cum peccatum originem z causaz habuit hoc fuit ex
bono aut ex malo nō ex malo q̄ an̄ pctm̄ nō erat aliqd̄ malū. vñ oziret̄. Ḡ
ortum est ex bono scz ab angelo q̄ angelus scz lucifer ante pctm̄ nō erat
nisi bona creatura vel creatura dei. Ex quo etiam pater vbi incepit. q̄ in
cepit in celo vbi summus angelus z primus scz lucifer fuit qui pmū pec
catum commisit cum extollendo se dixit. Ponam sedem meam in aquilo
ne z similis ero altissimo.

¶ Ad quartā respōdet q̄ hō cecidit in petm̄ diabolo suggerente. carne delectate. z aīa cōsentente. Tñ aīa cōsentens cōmittendo. in obedientiā totā naturā humanā corripit. vt habet Bēn. iij caplo

¶ Ad q̄ntum respōdetur q̄ damnati nō possunt peccare qz nō possunt aliquid mereri. qz nullus meretur nisi in hac vita. Nec etiam saluati peccare possent. Et sic dicatur q̄ angeli p̄us peccauerunt z ceciderūt. vt p̄ de Lucifero. ergo videtur q̄ adhuc poterint peccare z similiter sancti. Adhuc respōdetur negando cōsequentia. qz angeli tā sunt ita cōfirmati in charitate ch̄risti q̄ nō possunt velle malum. vel voluntatē in malum vertere. et sic pariformiter dicendum est de sanctis

¶ Ad sextum respōdetur q̄ nos debemus alijs remittere mala nobis illata. vt deus remittat nobis pctā. z hoc petimus ī orōe dñicali. vñ dicim⁹ Dimitte nobis debita nostra sicut z nos dimittimus tē. nā si nō dimittimus debitozib⁹ nr̄is. tūc petimus iudiciū nostrū. qz tūc petimus q̄ deus non dimittat nobis peccata nostra. z ergo errant qui volunt orōem dominicā corripere z meliorare dicētes. Dimitte nobis debita nostra melius q̄ nos dimittimus debitozibus nostris

cōtemne delicias carnis illicitas. i. visiones vanas

Sperne voluptates. ludos. Spectacula mundi

derelinque malum socium

strepitum

Desere consortē prauū. populiq̄ tumultum

occultas orōnes

miseriēdīe diligitō

Secretasq̄ p̄ces z opus pietatis amato

¶ In ista pte auctor ostēdit q̄ sunt vitia confitēti z penitēti. z p̄mo sunt fugienda ab eo. sc̄do q̄ sunt acceptāda. ibi Secretasq̄ p̄ces. z dicit tu penitens debes spernere voluptates ludos z publica spectacula mūdi z malum sociū z tumultum populū. tūc ibi Secretasq̄ p̄ces. dicit q̄ tu penitens debes amare secretas p̄ces z opa pietatis

Circa textū dubitatur

¶ P̄mo q̄re voluptas sit spernēda Sc̄do q̄re ludi sunt spernēdi. et vtrū impediāt p̄niam Tercio q̄ sunt seruāda circa ludos Quarto q̄re spectacula mūdi sunt spernēda Quinto q̄re penitens debet fugere malum sociū Sexto quid nocet penitēti tumultus populū

¶ Ad p̄mum dubiū d̄r q̄ voluptas multis modis est spernēda a quolibet hoīe z p̄cipue penitēti. P̄mo qz nocet naturalib⁹. qz d̄r Boetius. de consolatioe phie. paucis em̄ ac m̄imis natura cōtenta est. Et iō cōiter d̄r q̄ gula plures hoīes interficit q̄ gladius p̄pter hec. qz sequi videmus ex gula et voluptatib⁹ graues z mirabiles infirmitates Sc̄do nocet voluptas quantum ad deū. qz cum sit pctm̄ mortale est cōtra p̄ceptū. Tercio nocet q̄stū ad aīam. qz graua pctā inde sequi solent. ut accidia. luxuria z huiusmōi. Quarto nocet p̄ximo. qz pauperē priuat nutrimentis. possint em̄ illa superflua dari pauperib⁹ ad eozum nutrimentum